

prima instanță: I. Nașco

instanța de apel: M. Antonov, A. Parpalac și G. Druguș

DECIZIE

04 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii: Valentina Clevadi, Tamara Chișca-Doneva, Ion Corolevschi
și Tatiana Vieru

examinând recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 28 martie 2013, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă cu menținerea hotărârii Judecătoriei Ștefan-Vodă din 29 octombrie 2012,

c o n s t a t ă:

La 04 septembrie 2012, Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 28 iunie 2012, potrivit actului de control nr. 1-558845, de către lucrătorii Inspectoratului Fiscal de Stat a fost efectuat un control la magazinul alimentar din satul Caplani, raionul Ștefan-Vodă.

În urma controlului, de către Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă, a fost emisă decizia nr. 954 din 28 august 2012, potrivit căreia, Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” a fost sancționată cu amendă în mărime totală de 70000 lei, pentru neprezentarea documentelor primare de proveniență a mărfii la momentul controlului, pentru comercializarea unei sticle de

alcool cu timbru de acciz nevalabil și pentru utilizarea mașinii de casă și de control în stare defectată.

Consideră reprezentantul reclamantului decizia menționată drept ilegală și pasibilă anulării din următoarele considerente: la momentul controlului au fost prezentate toate documentele primare de proveniență a mărfii, cu excepția faptului că pe unele poziții vânzătoarea nu le-a prezentat, dat fiind faptul multitudinii de controlori de care era asistată. Controlul respectiv a fost efectuat în lipsa persoanei cu funcție de răspundere. Raportul de expertiză nu a demonstrat că timbrul de acciz a fost falsificat.

Menționează reclamantul faptul că, controlorii nu au stabilit careva încălcări în privința utilizării mașinii de casă și de control. Or, efectuând cumpărătura de control, dînșii nu au avut nicio obiecție.

Solicită, reclamantul, anularea deciziei nr. 954 din 28 august 2012 emisă de către Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă ca fiind ilegală.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului a mai solicitat și anularea actului de control al Inspectoratului fiscal de Stat nr. 1-558845 din 28 iunie 2012.

Prin hotărârea judecătoreiei Ștefan-Vodă din 29 octombrie 2012, acțiunea reclamantului a fost admisă. A fost anulat actul de control nr. 1-558845 din 28 iunie 2012 și decizia Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă nr. 954 din 28 august 2012, în baza căreia Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru”, a fost sancționată cu amendă în mărime de 70000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 28 martie 2013, a fost respinsă cererea de apel declarată de Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă cu menținerea hotărârii Judecătoreiei Ștefan-Vodă din 29 octombrie 2012.

La 20 iunie 2013, Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bender, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 al.(1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, deoarece la materialele pricinii nu există dovada recepționării de către recurent a deciziei Curții de Apel expediată conform scrisorii de însoțire din 22 aprilie 2013 (f.d. 58).

Recurentul, Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă, în motivarea recursului a indicat că, instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate au încălcat normele de drept procedural și material, nu au constatat și elucidat circumstanțele care au importanță pentru examinarea justă a pricinii.

La 05 iulie 2013, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Întreprinderii Individuale „Mihaela Negru” cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 01 august 2013, precum și la 05 august 2013, reprezentantul Întreprinderii Individuale „Mihaela Negru” a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Studiind materialele dosarului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă ca întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din actele pricinii rezultă că Inspectorul Fiscal Principal de Stat, în baza deciziei de inițiere a controlului fiscal nr. 26 din 28 iunie 2012, a efectuat controlul fiscal la Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” privind respectarea obligațiilor contribuabilului Fiscal (f.d. 14).

În rezultatul controlului efectuat de către Inspectoratul Fiscal de Stat, a fost întocmit actul de control nr.1-558845 din 28 iunie 2012 (f.d. 15) .

Conform actului menționat, în cadrul controlului au fost constatate anumite devieri privind respectarea legislației fiscale comise de Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” în perioada de activitate supusă controlului, și anume a fost stabilit faptul neprezentării documentelor de către reclamant privind proveniența mărfurilor la momentul controlului, faptul utilizării mașinii de casă și de control în stare defectată, faptul că în privința producției alcoolice care a fost procurată apar dubii referitor la veridicitatea timbrului de acciz, precum și lipsa autorizației agentului economic (f.d. 15).

La 28 august 2012, în baza actului sus indicat, a fost emisă decizia Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă nr. 954 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” prin care a fost aplicată o amendă totală în mărime de 70000 lei, dintre care 10000 lei în baza art. 253 alin. (1) Cod Fiscal, pentru neprezentarea documentelor primare de proveniență a mărfii la momentul controlului, 50000 lei în baza art. 262 alin. (2) Cod Fiscal pentru comercializarea unei sticle de alcool cu timbru de acciz nevalabil și 10000 lei în baza art. 254 alin. (2) Cod Fiscal pentru utilizarea mașinii de casă și de control în stare defectată (f.d. 4).

La 29 august 2012, nefiind de acord cu decizia menționată, Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru”, a depus contestație adresată Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă, solicitând examinarea obiectivă a cererii prealabile și anularea integrală a deciziei nr. 954 din 28 august 2012 (f.d. 6).

La 17 octombrie 2012, prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă nr. 1332 pe marginea contestației depuse, aceasta a fost respinsă, fiind considerate neîntemeiate argumentele prezentate de contribuabil (f.d. 19).

Nefiind de acord cu decizia menționată, Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” a depus prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând anularea acesteia, iar ulterior, prin depunerea unei cereri de concretizare, în care a solicitat și anularea actului de control al Inspectoratului fiscal de Stat nr. 1-558845 din 28 iunie 2012.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză și având ca obiect al litigiului anularea deciziei și a actului de control menționate anterior, asupra cazului de încălcare a legislației comisă de Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru”, prima instanță a considerat motivele invocate de către ultima întemeiate și a admis

acțiunea. Hotărîrea primei instanțe a fost menținută prin decizia instanței de apel din 28 martie 2013.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanțelor inferioare, drept eronate, rezultate din aprecierea incorectă a circumstanțelor pricinii și aplicarea eronată a normelor de drept material, fapt care constituie temei de casare a hotărîrilor pronunțate.

Conform art. 11 alin. (1) Cod Fiscal, apărarea drepturilor și intereselor contribuabilului se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod și de alte acte ale legislației. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

Conform art. 8 alin. (2) lit. f) Cod Fiscal, contribuabilul este obligat ca în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezinte, la prima cerere, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală documentele de evidență, dările de seamă fiscale și alte documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător, calcularea și achitarea la buget a impozitelor și taxelor și acordarea facilităților, să permită accesul, în cazul ținerii evidenței computerizate, la sistemul electronic de evidență contabilă;

Pornind de la prevederile menționate, din materialele pricinii rezultă că la momentul controlului, Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” nu dispunea de documentele ce confirmă proveniența unor mărfuri: vopsea de păr pentru dame „Prestige” 50 ml, pește uscat „Ставридка серебристая - Штырвал” 36 gr, citrice.

Mai mult decît atît, potrivit explicației vînzătoarei la Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” din 28 iunie 2012, ultima a menționat că nu a prezentat actele de proveniență a mărfurilor expuse spre vînzare la solicitarea inspectorilor fiscali (f.d.16).

Conform art. 17 alin. (1) din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic.

Raportînd normele enunțate la caz, instanța de recurs conchide că, atît prima instanță, cît și instanța de apel, incorect au ajuns la concluzia privind anularea amenzii de 10000 lei în baza art. 253 alin. (1) Cod Fiscal, pentru neprezentarea documentelor primare de proveniență a mărfii la momentul controlului.

În continuare, instanțele inferioare eronat au ajuns și la concluzia de a anula sancțiunea în mărime de 50000 lei în baza art. 262 alin. (2) Cod Fiscal pentru comercializarea unei sticle de alcool cu timbru de acciz nevalabil.

Din materialele dosarului s-a constatat că reclamantul a expus spre comercializare producție alcoolică, votcă „Zernoff”, cu volumul de 0,375 l, marcată cu timbru de acciz, la care s-au stabilit, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 2825 din 02 august 2012, deosebiri în imprimarea codului cu bare, seriei și numărului.

Potrivit art. 262 Cod Fiscal, lipsa timbrelor de acciz, “Timbrelor de acciz” la mărfurile supuse accizelor pasibile de marcă obligatorie sau utilizarea unor timbre de acciz, “Timbrelor de acciz” falsificate ori nevalabile se sancționează, în cazul în care contribuabilul comercializează, transportă sau depozitează mărfuri fără timbre de acciz, “Timbre de acciz” sau cu timbre de acciz, “Timbre de acciz”

falsificate ori nevalabile, cu o amendă în mărime de 50000 lei, iar în cazul comiterii repetate a încălcărilor în cauză, se sancționează cu o amendă de 100000 lei. Încălcările specificate în prezentul alineat comise a treia oară și mai mult se sancționează cu o amendă de 250000 lei pentru fiecare caz.

Prin urmare, dat fiind faptul că, contribuabilul, Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru”, a admis încălcări referitor la comercializarea băuturii alcoolice, acesta urmează a suporta consecințele prevăzute de legislația fiscală.

În mod greșit, atât prima instanță, cât și instanța de apel au concluzionat necesitatea anulării deciziei nr. 954 din 28 august 2012 în partea sancționării contribuabilului în mărime de 10000 lei în baza art. 254 alin. (2) Cod Fiscal pentru utilizarea mașinii de casă și de control în stare defectată.

Or, potrivit controlului operativ efectuat de către Inspectoratul Fiscal de Stat, întocmindu-se actul de control nr.1-558845 din 28 iunie 2012, cu certitudine s-a constatat faptul că Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” a folosit mașina de casă și control defectată.

Potrivit art. 254 alin. (2) Cod Fiscal, desfășurarea unei activități fără utilizarea mașinii de casă și de control existente sau cu utilizarea mașinii de casă și de control defectate, nesigilate sau neînregistrate la organul fiscal, se sancționează cu amendă de 10000 de lei pentru fiecare caz de încălcare.

Instanța de recurs apreciază critic actul nr. 29/12 din 22 iunie 2012, în care este indicat faptul că neconcordanța de timp între timpul real și timpul cumpărăturii poate fi cauzată ca urmare a abaterilor de tensiune în rețeaua de alimentare cu energie electrică. În altă ordine de idei, la materialele dosarului nu este anexată nicio probă care să confirme că anume în acea perioadă de timp au existat abateri de tensiune în rețeaua de alimentare cu energie electrică.

Drept urmare, colegiul consideră decizia Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă nr. 954 din 28 august 2012 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” prin care a fost aplicată o amendă totală în mărime de 70000 lei ca legală și întemeiată.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel este nejustificată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă.

Se casează decizia Curții de Apel Bender din 28 martie 2013 și hotărârea Judecătoriei Ștefan-Vodă din 29 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru”

împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă cu privire la contestarea actului administrativ, și se emite în această parte o nouă hotărâre prin care:

Se respinge acțiunea depusă de Întreprinderea Individuală „Mihaela Negru” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Ion Corolevschi

Tatiana Vieru